

El *mul eguí*(ALDC, VI, 1379. El *mul eguí*)

El *mul eguí* és el 'fill d'ase i egua' (veg. mapa 861, amb els seus comentaris).

Matxo (s. XVI) és un manlleu al cast. *macho*, que ho ha pres del port. *macho* (< ant. *muacho*, der. de *mu[u]*, del llat. *MŪLUS*). Amb la var. *matjo* 1, 5, 13, 14, pròpia del ross. per una fluctuació [tʃ]/[dʒ] (com *borratxo/borratjo*; Veny, 2016), paral·lela a la de l'oc., és el nom general, a voltes en forma dim. (*matxet* 155, 159, 185) i a voltes en forma sintagmàtica: *matxo eguí* 70-72 (< EQUĪNUS), *matxo somerí* 151, *matxo burrero* 135, 139, 141, 156 (cf. més avall, *netxal burrero* 149), *matxo borreguero* 122, que sembla homonimització formal de *burriquer* 190; *matxo euato* 149, der. de *eua* (< *egua*), o, simplement, *euato* 152, 178, com *ieguato* 163, d'influència arag. i murciana (cf. *ALEANR*, VI, mapa 735; *ALecMan*, mapa 680);

matxo romo 160 o, simplement, *romo* 176; *matxo andalús* 186, *matxo espanyol* 186, indicant la procedència. *Mul* (var. aragonesitzant *mulo* 148, 188; *f. mula* 66), amb escasses realitzacions, presenta la var. sintagmàtica *mul eguí*, concentrada en el mall.; var. *mulat* 7, 23, 44, 71.

Altres designacions: *bord* 28, 43, *ruc* 126; i els referents a la cria jove, *polli* (var. *polli del ruc* 92), *nadís* 82 (< *NATĪTĪU, der. de NATUS), *netxal burrero* 149, der. de *letxal*, per dissimilació, pres del cast. *lechal*.

Geogràficament, s'ha imposat el genèric *matxo* (s. XVI), eventualment *mul*, el mot genuí (s. XIII), i el terme precís, *mul eguí*, només s'ha mantingut en mall.

Són mots normatius *mul*, des del *DOrt*, 1917; *mul eguí*, des del *DG₁*, 1932; *matxo*, des del *DIEC₁*, 1995.

